

ZABORAVLJENI OSTEOARTRITISA TEMPOROMANDIBULARNOG ZGLOBA

Tomislav Badel¹, Ladislav Krapac², Dijana Zadavec³, Mirna Munitić⁴, Matea Prenc³, Mia Smoljan Basuga³, Ivana Savić Pavičin¹

¹ Stomatološki fakultet, Hrvatska

² AMZH, Hrvatska

³ KBC Sestre milordnice, Hrvatska

⁴ Stomatološka poliklinika Zagreb, Hrvatska

e-mail: badel@sfgz.hr

Cilj

Cilj je analizirati nalaz klinički i radiološke dijagnostike anteriornog pomaka diska sa ili bez osteoartritis baziranog na potvrđivanju dijagnoza radiološkim metodama zlatnog standarda (magnetska rezonancija (MR) i cone beam kompjuterizirana tomografija (CBCT)).

Metode

U periodu od 17 godina uzeto je u studiju 341 konsekutivno pregledanih pacijenata zbog bolnih simptoma TMZ-a, sa ili bez zvukova te s limitacijom otvaranja usta. Uključivi kriterij za pomak diska bila je bol, škljocanje i limitacija otvaranja usta, dok za osteoartritis su bili kriteriji bol, krepitacije sa ili bez smanjenog otvaranja usta. Konačna dijagnoza i odabir odgovarajuće dijagnostičke podskupine postavljene su prema nalazima MR-a: primarna dijagnoza pomaka diska nije uključivala kliničke znakove ili radiološke simptome osteoartritis, dok je u podskupini pacijenata s primarnom dijagnozom osteoartritis postojao potencijalni komorbiditet s pomakom diska. Dodatna CBCT analiza obuhvaćala je procjenu koštanih promjena zglobnih površina TMZ-a.

Rezultat

Utvrđeno je da prosječna dob podskupine pacijenata (n) s anteriornim pomakom diskom (n=144, prosječna dob $29,9 \pm 13,6$ godina, medijan dobi 25 godina, raspon dobi od 10 do 84 godina, udio ženskog spola 84%) je niža od podskupine pacijenata (n) kojima je utvrđen i osteoartritis (n=197, prosječna dob $47,4 \pm 17,2$ godina, medijan dobi 50 godina, raspon dobi od 15 do 83 godine, udio ženskog spola 93,4%). Radiološki znaci osteoartritis obuhvaćali su deformacije uzrokovane: generaliziranom skerozacijom i hipertrofijom koštanih površina, eroziju kortikalne kosti, stvaranje subhondralnih cista, formiranje osteofita i nalaza koštanih partikla u zglobnom prostoru.

Zaključak

Srednja životna dob i dominacija ženskog spola glavne su epidemiološke karakteristike pacijenata sa bolestima TMZ-a. Iako je pomak diska čest u adolescentskoj dobi, sporadično se i kod njih javljaju nedvojbeno osteoartrične promjene TMZ-a. Udio starijih pacijenata ne prevladava u podskupini osteoartritis,

a drastično pada u dobi iznad 70. godine. Namjera je približiti ubikvitarnu patologiju zglobova koja pogađa i TMZ kao i problem javnog zdravstva koja povezuje stomatologiju, fizijatriju i reumatologiju.

Ključne riječi

temporomandibularni zglob, osteoartritis, radiološka dijagnostika, terapija